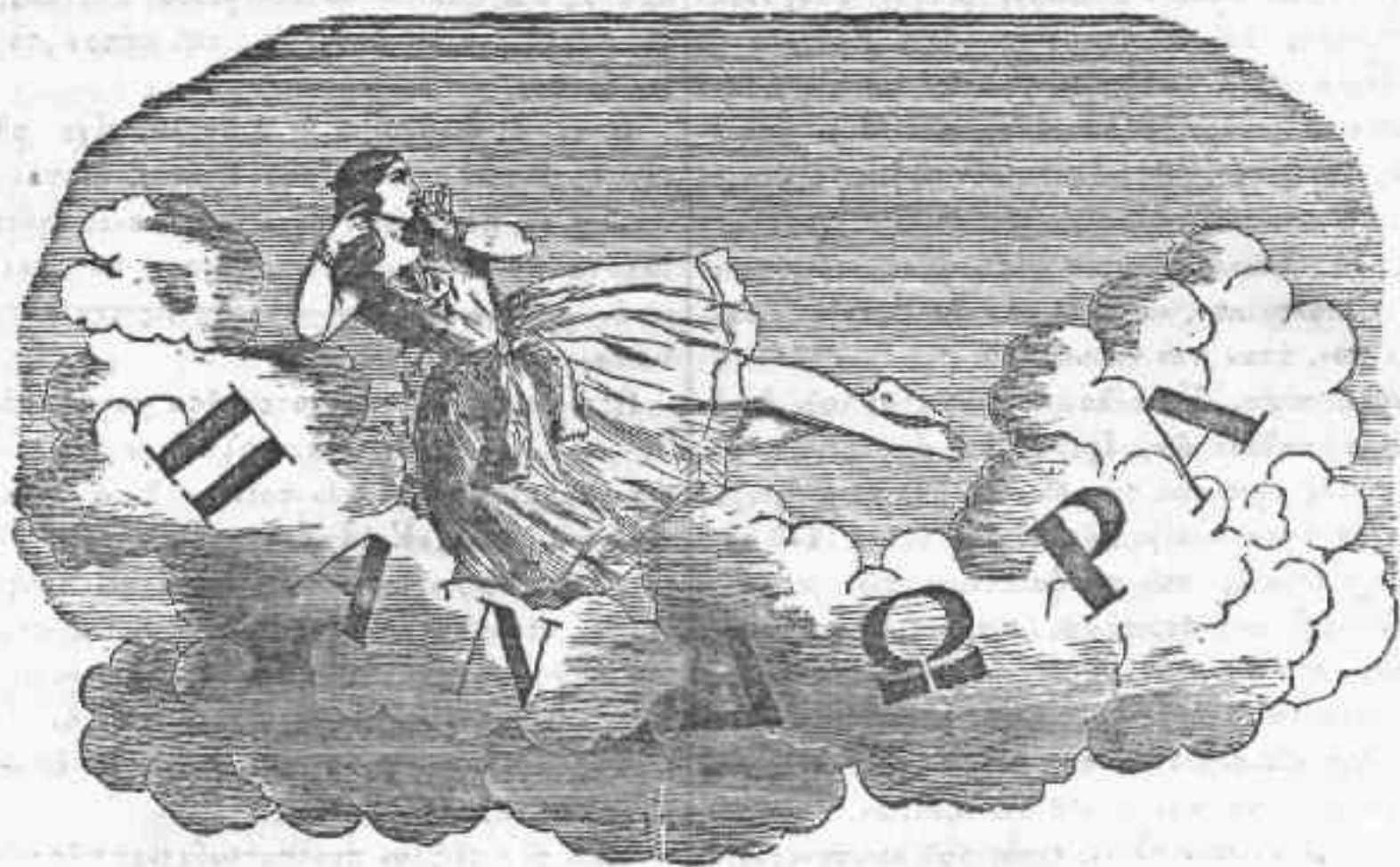

15 ΔΕΚΕΜΒΡ. 1852.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛ. 66.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

—ο—

Ἐπειδὴ ἐξέλιπεν ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τῆς Πανδώρας ὁλόκληρος ὁ τόμος τοῦ πρώτου ἔτους αὐτῆς, ὅσοι ἔχοντες τοιοῦτους εὐχαριστοῦνται νὰ τοὺς πωλήσωσιν, ἢ τοὺς στείλωσιν εἰς αὐτό· καὶ ἐὰν μὲν ἦναι πολὺ μεταχειρισμένα τὰ φυλλάδια θέλουσι λάβει ἀνὰ δρ. 8. τὸν τόμον, ἐὰν δὲ μετρίως, ἀνὰ 10.

Τὸ γραφεῖον τῆς Πανδώρας ἀγοράζει προσέτι καὶ τὰ ὑπὸ Στοιχ. Β. καὶ Γ. φυλλάδια.

ΚΑΡΔΑΝ Ο ΔΙΓΑΜΟΣ

ΤΟΥ ΜΕΡΗ.

—ο—

Παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Τουλῶνος, καὶ τοὺς δυτικούς τῶν παρακειμένων ὁρέων πρόποδας, οἱ λόφοι ὅλοι κοσμοῦνται ἀπὸ ἀγροικίας ὠραίας, τὰς τερπνοτάτας ὅλης τῆς Προδεγγίας, ἀφορώσα πρὸς τὴν θάλασσαν, πρὸς τὸν λιμένα καὶ τὰ ἡγχυροβολημένα

πλοῖα, καὶ ἔχούσας θέαν λαμπράν καὶ ποικίλην. Κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας ὅλοι αἱ οἰκογένειαι κάθονται ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ἡ ἡροσπερὰ θαλασσία αὖρα τὰς ἀποζημιοὶ ὅπως αὖν διὰ τῆς ἡμέρας τὸν πνιγρὸν καύσωνα.

Οἱ πρῶτοι ἀστέρες τῆς ἐννάτης Ἰουνίου τοῦ 1832 ἐστίλβον ἤδη εἰς τὸν οὐρανόν, ὅταν ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτὸς ἠκούσθη αἴφνης κρότος κανονίου, ἀντηχήσας εἰς τὰ πέριξ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας. Μετὰ τοῦ κρότου δὲ τούτου, τρόμου ἡλεκτρικῆς κλονισμὸς διετάρξε τὴν ἡρεμίαν τῆς βραχυτέρας καὶ ὠραιότερας θερινῆς νυκτὸς καὶ πανταχοῦ ἐπὶ τῶν δωμάτων, ὅπου ἐκάθηντο συνομιλοῦντες νέοι καὶ νέαι, ἠκούετο τὸ ἐπιφώνημα: α *Εἷς* κατὰδικος ἐδραπέτευσε· η καὶ ἐκάστη τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων, αἵτινες ζῶσι μεμονωμέναι ἐπὶ τῶν ἀγροικιῶν τῶν, ἐφαίνετο ὡς τροβουμένη μὴ αἴφνης πέσῃ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀνθρωπμορφῆς τις τίγρις, δραπέτευσασα ἐκ τοῦ θηριοτροφείου τοῦ ναυστάθμου τῆς Τουλῶνος.

Ἄν ὑπῆρχε τις νὰ παρατηρήσῃ τὴν ταχεῖαν ἐκείνην πορείαν τῆς φρίκης, ὡς διεδίδετο ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον δι' ὅλων τῶν πέριξ κοιλάδων, μετ' ἐκπλήξεως ἤθελεν ἰδῇ τὴν ἱλαρότητα οὐδόλως ταρχθεῖσαν ἐπὶ τῆς μορφῆς μιᾶς μόνης οἰκογενείας, ἥτις ἐκάθητο ὑπὸ ἀναλενδράδα, μεταξύ τοῦ λιμένος καὶ τοῦ ὄρους κειμένην. Ἀλλ' ἡ ἀφοβία αὕτη τινῶν ἐν μέσῳ τοῦ κοινοῦ τρόμου, εἶναι εὐεξήγητος, διότι πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν εἶχον φθάσει ἡ Κ. Μελλὰ καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς Ἄννα ἀπὸ Νεοβοράκου εἰς Τουλῶνα, πρὸς ἀποπεράτωσιν σπουδαίας οἰκιακῆς υποθέσεως, καὶ

εἶχον μισθώσει ωραίαν ἑπαυλιν, ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς θαλάσσης καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ. Ἐκάθητο δὲ εἰς τὸ δῶμα μετὰ τῶν κυριῶν, ὅταν τὸ πυροβόλον ἀντήχησεν, εἰς γηραιὸς ὑπηρέτης, καὶ δύο ὑπηρέτριαι ἐξ Ἀμερικῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν οὐδεὶς ἐξήχησεν εἰς τοὺς ξένους τὴν σημασίαν τῆς ἐκπυροκροτήσεως ἐκείνης, τὸ ἐθεώρησαν ὡς φυσικωτάτην περίστασιν εἰς πόλιν πολεμικὴν, καὶ οὕτε κλῆν διέκοψαν τὴν συνδιελιξίν των, ὅταν τὴν ἤκουσαν.

Ἡ τυφλὴ τύχη, ἡ μᾶλλον ὁ ἀγνώστος νοῦς ὁ τὴν εἰμαρμένην καθοδηγῶν, ἔφερε τὸν δραπέτην πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀγροικίας τῆς Κ. Μελλᾶ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχεν ἐγκαταλείψει διαβόητον ὄνομα ἐν τοῖς αἰσχροῖς χρονικοῖς τοῦ πανδαιμένου τῶν κακούργων. Αὐτὸς ἦτον ὁ περίφημος Καρδάν, ὁ στιγματισθεὶς καὶ καταδικασθεὶς εἰς δεκάβιον δεσμὴ διὰ διγυαίαν μετὰ πλαστογραφίας. Ἐπὶ δύο μῆνας ἐρρίνιζε τὸν σιδηροῦν κρίκον ὅστις τὸν συνέδεε μεθ' ἐνὸς τῶν συγκαταδύων του, καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅταν οὗτος κοιμήτο εἰς τὸν ἥλιον, ἐντὸς τοῦ ναυπηγείου, ὁ Καρδάν ἐθάρσυνε τὸν κρίκον καὶ ἐδραπέτευσεν, ὁ δὲ σύντροφός του, μετὰ βραχὺν ὕπνον ὃν ὑπέκλειπεν ἀπὸ τοῦ δεσμοφύλακος των τὴν ἐπαγρύπνησιν, ἰδὼν ὅτι ἔμεινε μόνος, ἐκρύβη εἰς σπήλαιον ἐσχηματισμένον ἀπὸ δοκοῦς καὶ σανίδας, καὶ περιέμεινε στιγμὴν κατὰλλήλῃ. ὅπως φύγῃ καὶ αὐτός. Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον εὐρέθη καὶ συνελήφθη· τοῦ δὲ Καρδάν ἡ δραπετεύσις ἐννοήθη μόνον τὴν ἐσπέραν τῆς προτεραίας.

Ὁ διαβόητος οὗτος κακούργος ἦτον τότε τριακοντούτης, καὶ πρὸ τεσσάρων ἡδὴ ἐτῶν καταδεδικασμένος εἰς τὰ δημόσια ἔργα. Τὸ ὑψηλὸν καὶ εὐρυθμὸν τοῦ ἀνάστημα, οἱ εὐγενεῖς τρόποι του, ἡ ὠχρὰ καὶ ὑπερφυανὸς του μορφή, ἡ λεγχὼν κακούργον τῆς ἀνωέρας κοινωνίας, ὃν περιέβαλλεν ὁ ἐρυθρὸς ἐπενδύτης, ἡ στολὴ τοῦ καταδίκου, ἡτις ἰσοπέδοι πύσσας τὰς τάξεις. Ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Καρδάν εἶχε ρίψει τὸν ἐπενδύτην εἰς τὰς τριδύλους. Ταχὺς δὲ, εὐκίνητος, εὐρωστος, ἔτρεχε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ σπεῦδόν του βᾶδισμα ὡμοιάζει μᾶλλον πτήσιν σαρκοράγου ὀρνέου, ἢ σκιρτήματα πάνθηρος. Φθὰς δὲ ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τῆς οἰκίας τῆς Κ. Μελλᾶ, ἐκρινεν ἐκ πρώτου βλεμματοῦ τὸ ἔδαφος διὰ τῆς λεπτῆς ἐκείνης αἰσθήσεως, ἣν ἡ φύσις δίδωσι τοῖς θηρίοις, καὶ ἀνῆρριχθεὶς ὡς αἴλουρος εἰς δοκὸν τινα προσανακακλιμένην εἰς τὰ ὀπίσθια τῆς οἰκίας, εἰσῆλθεν εἰς τὰ δωμάτια τοῦ πρώτου ἀνωγαίου, καὶ μετὰ πάντε λεπτὰ εἶχεν ἤδη ἐξετάσει τὰ πάντα, εἶχεν ἰδῆ ἐν τῷ σκοτεινῷ ἑκαστὸν ἀντικείμενον, ὡς ἂν τὸν ἐφώτιζεν ἡ φλόξ τῆς πυρρᾶς κόμης του ἢ τῶν σπινθηροδόλων του ὀφθαλμῶν.

Ἄν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι ἤσκηον ἐπ' ἀγαθῇ τὴν ἐξαίρετον αὐτῶν ἱκανότητα δι' ἧς ἐργάζονται τὸ κακόν, τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔθελεν ἐντὸς ὀλίγου ἀναπλασθῇ.

Ὁ Καρδάν εὔρε χρήματά τινα ἐντὸς τοῦ γραφείου καὶ τὰ ἐτύλιξεν εἰς τὸν πρῶτον χάρτην ὃν ἤκουσε πύζοντα ὑπὸ τὴν χεῖρά του. Περιωρίσθη δὲ εἰς τὴν μικρὰν ταύτην ποσότητα, ἡτις τῷ ἤρκει διὰ τὰς

πρώτας καὶ μᾶλλον κατεπειγούσας ἀνάγκας, καὶ ἀπὸ τοῦ παράθυρον ἐπὶ ᾧ ἔκειτο εἰς τοῦ κήπου τὸ ὠργωμένον ἔδαφος.

Ὅταν δὲ διπύγαζεν ἡ φαντολὴ, εἶχε φθάσει εἰς τὴν ἡφαιστειανὴν κυρτήν τοῦ Ἑνῆνου, ἧς τὴν ἐσθλαμένην λάβαν περικαλύπτουσι νέφη· ἐκεῖ ἠγόρασεν ἐν δύματα ποιμένος καὶ τινὰς αἰγας, καὶ τὴν ποιμαντικὴν ῥάβδον κρατῶν, κατέβη εἰς τὴν ἀπέναντι πεδιάδα.

Ἡξεύρων δὲ ὅτι πάντοτε πᾶσα μεγάλη ὁδὸς φέρει εἰς μεγάλην πόλιν, παρηκολούθησε τὴν πρώτην μακρὰν καὶ εὐρείαν λευκὴν ταινίαν ἣν ἀπῆντησεν ἐμπρὸς του, καὶ καθ' ὁδὸν ἤσπαζετο τοὺς χωροφίλακας αἰτνες συνώδευον τοὺς δραπέτας, τοὺς ἐν ἀδείᾳ νύκτας, τοὺς ἀπ' Ἀφρικῆς ἐπιστρέφοντας στρατιώτας, τοὺς σχοινοβίτας, τοὺς ἀλήτας μουσικοὺς, καὶ ὅλον τὸν παράδοξον καὶ ποικίλον ἐκείνον πεζὸν ὁμίλον τὸν ξενάως κινούμενον ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ μεταξὺ Τουλῶνος καὶ Μασσαλίας.

Ἀπὸ τὸν πέπλον προστατευόμενος τῆς νυκτός, εἰσῆλθεν ὁ δραπέτης εἰς Μασσαλίαν, ἐγκαταλείψας τὰ πρόβατά του ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐμίθωσε μικρὸν δωμάτιον εἰς ἓν τῶν εὐτελῶν ξενοδοχείων ἐκείνων, ὅπου καταλύουσι πεζοὶ καὶ ἑριπποὶ, ἀλλὰ πρὸ πάντων πεζοί.

Λαβὼν τότε ἀπὸ τὸν κῶλον τοῦ τὰ χρήματα ὅσα τῷ ἔμειον, ἵνα τὰ μετρήσῃ, εὗρεν ὅτι τὰ περικαλύμματα αὐτῶν ἦσαν δύο ἐπιστολαί, καὶ ἐξ ἀργίας ἤρχισεν νὰ τὰς ἀναγινώσκῃ. Ἡ ἀνάγνωσις δὲ αὐτῆς, ἣν ἤρχισεν μετ' ἀδιαφορίας, συνέστειλε μετ' ὀλίγον τοὺς μυῶνας τοῦ προσώπου του, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς παράδοξον ἑκφρασιν. Ἠγέρθη ἐπομένως, ἔχων κεκλιμένον τὸ μέτωπον, τεταμένους τοὺς ὀφθαλμούς, ἐσφιγμένον τὸν γρόνθον, ὡς ληστής εἰς πᾶν ἐγκλημα ἀπεσκληρυμένος, ὅστις ἐξ ἐμπνεύσεως ἀνακαλύπτει νέου ἐγκλήματος ἀφοραὴν. Ἐχουσι καὶ οἱ κακούργοι τὰς αἰφνηδίας ἐλλάμψεις αὐτῶν, καὶ ἐντὸς τοῦ αἰετοῦ ὀργῶντος ἐγκεφάλου των ἀναφύονται τὰ καταχθόνια σχέδια μεθ' ὅλης τῆς πανοπλίας τῶν προδοσιῶν καὶ τῶν νικηφόρων των δόλων.

Αἱ δύο αὗται ἐπιστολαὶ ἦσαν μακρόταται, καὶ ἡ μὲν ἐχρονολογεῖτο ἐκ τῆς Βουρβονικῆς νήσου, ἡ δὲ ἐκ τοῦ Εὐελπιδος Ἀκρωτηρίου. Διὰ νὰ μὴ καταλάβωσι πολὺν τόπον ἐδῶ, θέλομεν περιορισθῇ εἰς βραχεῖαν αὐτῶν ἀνάλυσιν, καὶ ἀνάξαι αὐτάς εἰς τὴν ἀπλουτέραν των ἑκφρασιν. Ἰδοὺ ἡ οὐσία τοῦ περιεχομένου των.

Ἡ Κυρία Μελλᾶ, πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους χηρεύουσα, εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ Νεοβάρακον, ὅπου ἀπέθικεν ὁ σύζυγός της, καὶ μετὰ εἰκοσαστῇ ἀπουσίᾳ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην. Δὲν ἐπέστρεψε δὲ κινηθεῖσα ὑπὸ νοσταλγίας· ἀλλ' ὁ Κ. Μελλᾶς, ἐκ Βρετανίας τῆς Γαλλικῆς καταγόμενος, εἶχεν ἀποκτήσει ἄλλοτε μέγαν πλοῦτον, εὐεργετηθεὶς ὑπὸ τινος φίλου του, τοῦ Κυρίου Καβριανοῦ, εὐγενοῦς ὅστις πτωχεύσας ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, δὲν ἀπεζημιώθη. Εἶχε δὲ ὁ Κ. Καβριανὸς ἓνα υἱὸν μονογενῆ, καλούμενον Ἀλβέρτον, ὅστις οὐδένα πόρον ἔχων νὰ περιμένῃ ἀπὸ

τῆς πτωχῆς του οἰκογενείας, ἐνηγκαλίσθη τὸ ναυτι-
κὸν στάδιον· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν εἶχεν ὑγίαν ὡσὺν
εὐρωστον ἀπαιτεῖ ἡ ναυτικὴ ὑπηρεσία. Ἐκπνέων δ' ὁ
Κ. Μελλᾶς, διὰ διαθέκης του διέταξε τὸν γάμον
τῆς θυγατρὸς του μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ εὐεργέτου του
ἐπὶ ὁροῖς τοσούτον ἐλευθερίαις, ὥστε δι' αὐτῶν ἀπέ-
διδεν εὐγενῶς τὸ ὄφλημα τῆς εὐγνωμοσύνης του.
Ἡ δὲ χῆρα τοῦ Κ. Μελλᾶ, τυρλῶς ὑπακούσασα εἰς
τὴν ἐσχάτην θελήσιν τοῦ ἀνδρός της, συνέδεσεν ἀλ-
κίλογραφίαν μετὰ Ἀλβέρτου τοῦ Κεβριάνου, καί
εὗρε τὸν νέον τούτον προθυμώτατον, ὡς ἦσαν ἐπό-
μενον, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπτιτῆς θελήσεως τοῦ
πατρὸς τῆς Ἀννης. Ἀπεφαστίσθη λοιπὸν νὰ συνέλ-
θωσιν αἱ δύο οἰκογένειαι εἰς Τουλῶνα περὶ τὸν Ἰού-
λιον, ὅτε ὁ Ἀλβέρτος Κεβριάνος ἐμαλλε νὰ φθῇσιν
ἐκ Πονδιχέρης ἐπὶ δημοσίου πλοίου, καὶ ἀμέσως
μετὰ τὴν ἀφίξιν του νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος τῶν μετὰ
τῆς Ἀννης. Ἡ Κυρία Μελλᾶ μετὰ τῆς θυγατρὸς της
ἔφθασε πρώτη εἰς τὴν ὑπερωκεάνιον ταύτην συν-
έντευξιν.

Μικρὸν δὲ γραμμᾶτιον προσηρτημένον εἰς μίαν
τῶν δύο τούτων ἐπιστολῶν, ἀνηγγελλε τὸν θάνατον
τοῦ Κ. Κεβριάνου· δὲν ἦτον δὲ αὐτὸ γεγραμμένον
ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Ἀλβέρτου, καὶ προήρχετο ἐκ
Νάντης.

Τότε συνέλαβε μετὰ μακρὰν σκέψιν ὁ Καρδάν μίαν
τῶν ἀλλοκότων ἐκείνων ἰδεῶν, ἃς διὰ καταχθονίων
μηχανημάτων κατορθοῖ ἐνίοτε νὰ πραγματοποιήσῃ
τὸ πονηρὸν πνεῦμα τῆς κκυργίας. Καὶ πρῶτον μὲν
δὲν ἀπέβαλεν ἀμέσως τὸ πενιχρὸν ἔνδυμα του, φο-
βηθεὶς μὴ ἡ αἰφνιδική του μεταμόρφωσις κινήσῃ τοῦ
ξενοδοχοῦ τὰς ὑποψίας. Ἦρχισε λοιπὸν κατ' ὀλίγον
νὰ μεταποιῇται, ἀγοράζων καὶ ἐνδυόμενος τὸ ἐν μετὰ
τὸ ἕτερον τὰ φορέματά του, ἐπειτα δὲ κατέλυσεν
εἰς ξενοδοχεῖον ἐπιφανέστερον, ἀφ' οὗ ὅμως οὐ μόνον
ἐβίβη τὴν κόμην καὶ τὸ πρόσωπόν του, ἀλλὰ κα-
τώρθωσε ν' ἀλλάξῃ καὶ τὸ σχῆμα τοῦ σώματός του,
καὶ τὸ βάδιμά του καὶ τὴν φωνήν του. Βέβαιος ὢν
ἔκτοτε ὅτι οἱ ἱγνηλάται τῆς ἀτυνομίης δὲν ἐδύνα-
το νὰ τὸν ἀνακαλύψωσιν, ἤρχισε νὰ ζητῇ ν' ἀνακα-
λύψῃ αὐτὸς φίλον τινα ἀξίον του, εἰς ἕν τῶν ἀν-
τρῶν ἐκείνων, ὃν τὴν ἀτμοσφαῖραν πυκνοῦσιν αἱ ἀ-
καθαρμασίες τοῦ ταβάκου καὶ τοῦ οἴνουπνεύματος, καὶ
ἃ κρύπτουσιν αἰσχυνόμεναι αἱ μεγάλαι πόλεις εἰς
τὸ σκότος τῶν βδελυροτέρων συνοικιῶν.

Ὁ Γαλλ καὶ ὁ Λαζάρ εἰσὶ παῖδες ἀπέναντι κα-
κούργου δραπτεύσαντος ἀπὸ τὸν ναύσταθμον τῆς
Τουλῶνος· διότι οὗτος ἔχει, ὅπως ἀναγνωρίσῃ ἕνα
τῶν ὁμοίων του, ἔχον τι αἰσθητέριον, τὴν ὀφρῆσιν
τοῦ ἐγκληματος. Ὁ Καρδάν παρετήρησεν εἰς ἕν τῶν
πνιγρῶν ἐκείνων καταγωγίων τῆς κραιπέλης ἐν τῇ
ἀρχαίᾳ πόλει τῆς Μασσαλίας, νέον εἰκοσιπέντε ὡς
τριάκοντα ἐτῶν, ἔχοντα ὠχρὸν καὶ νευρικὸν τὸ πρό-
σωπον, πρηνέως καὶ βελῶδεις τοὺς ὀφθαλμούς, δι'
ὅλης τῆς συμπεριφορᾶς του ἐλέγχοντα ἀποστροφὴν
πάσης ἐργασίας, καὶ εἰς τὸ βλέμμα του φέροντα
τὴν ἀντανάκλασιν βδελυρῶν ὁρέξεων. Ἡ ἐνδυμασία
τοῦ ὄντος τούτου, ἐσχισμένη εἰς ῥάκη, ἔφερεν ὅμως

ἱγνη ἀρχαίας ἀνέστεως, καταστραφεύσης ὑπὸ τῆς ὀ-
κνηρίας. Ἐκαστον τῶν ἐνδυμάτων του εἶχε ποτὲ
δεκπρέψει εἰς τὸ ἐργαστήριον περιήρμου τινος ῥά-
πτου κατ' ἐπαγὴν λησιμονηθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐφημερί-
δος τοῦ συρκοῦ· ὅτι ὅμως ἐπρόδιδεν ἀπὸ τῆς καί μυ-
σαρὴν πενίαν, καὶ ἐκταγώνιστον ὀκνηρίαν, ἣν ὁ λαμπ-
ρότης του, ὁ διαλυθεὶς σχεδὸν εἰς κλωστὰς στιλπνὰς ἀπὸ
λίπος, καὶ οὗ ὁ κόμπος δὲν κατόρθου νὰ κρύψῃ τοῦ χι-
τῶνος τὴν ἀπουσίαν.

Ταχέως ἐσχετίσθη ὁ Καρδάν, διὰ τῆς συμπαθείας τι-
νῶν πόσων οἴνουπνεύματος μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τού-
του, καὶ ταχέως ἀναγνώρισεν ἐν αὐτῷ μίαν τῶν ἀ-
δρανῶν ἐκείνων φύσεων, ἀδρανῶν καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ
ἐγκλημα, αἵτινες κακουργοῦσι μόνον ὠθούμεναι
ὑπὸ ξένης ἐπιρροῆς. Ἀλλ' ὁ πανούργος Καρδάν, δὲν
ἀνεδίδασκεν αὐτὸν εἰς τὸ ἀξίωμα βοηθοῦ του, πρὶν ἐπί-
τινας ἡμέρας τὸν σπουδάσῃ ἀκόμη, καὶ ἐμβυθύνῃ εἰς
τὸν χαρακτῆρά του. Ὅταν δ' ἐνόμισεν αὐτὸν ἀξίον
τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἀφ' οὗ πρῶτον τὸν ἐπιλοδώ-
ρησε τινὰ πεντάφραγκα, τῷ ἀπεκάλυψε τοὺς σκο-
πούς του. Ἐκτοτε ὁ εἰς τῶν ληστῶν τούτων ἀνεδείχθη
δοῦλος τυρλῶς, ὁ δ' ἄλλος ἀπόλυτος κυριάρχης.

Ὅπως ὅμως εὐδωθῇ ἡ ἐπιχείρησις του, ἐχρειάζετο
ὁ Καρδάν περισσότερα χρήματα ἀφ' ὅσα εἶχε κλέψει
ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ Κ. Μελλᾶ· ἀλλ' ὡς τε δὲ καὶ
αὐτὰ εἶχεν ἐξατλήσει σχεδόν. Ἀλλὰ τὸ πρόσκομμα
ὑπερηνίκηθη μετ' οὐ πολὺ. Οἱ ἀργυραμοιβοὶ τῆς Μασ-
σαλίας δὲν εἶναι ἀπόρητοι, διότι ἐκθέτουσιν ἀμελῶς
καὶ προχείρως τοῖς βελαντιοτάμοις τὰ νομίσματά
των, τὰ διπλᾶ τῶν Ναπολεωνίων, καὶ τὰ Ἰσπανικὰ
δίστιλά των. Ὁ Καρδάν λοιπὸν, ὅστις ὅταν ᾔθελε
καθίστα τοὺς δακτύλους αὐτοῦ ἀσράτους, ἀλλάττων
δύω λουδοβίκια, ὑψῆλε δύω κυλίνδρους Ναπολεωνίων
μ' ὅλην τὴν ἐπιδεξιότητά καὶ τὴν ταχύτητα ἥσκη-
μένου θαυματαποιοῦ, ἢ Ἰδοῦ γόητος. Ταύτην δὲ λα-
βὼν τὴν μεταλλικὴν ἐπικουρίαν, ἤρθετο εἰς ἑαυτὸν
τὴν δύναμιν νὰ κατακτῇ τὴν Περουβίαν.

Ὁ αὐτοσχέδιος οὗτος συνωμότης τοῦ Καρδάνος ἐ-
καλεῖτο Βαλεντίνος Προγέρης. Διετήρησε δὲ ἐκ τῶν
δύω ὀνομάτων του μόνον τὸ κύριον, ὑποκριθεὶς τὸν
θαλαμηπόλον τοῦ Καρδάνος, ὅστις μετωνομάσθη Ἀλ-
βέρτος Κεβριάνος. Ἡ ἀποστολὴ ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς τὸν
Προγέρην ἦτον δυσκολωτάτη, ἂν καὶ ἀκριβεστάτας
τῷ ἔδωκεν ὁδὸγίης ὁ διδάσκαλος καὶ αὐθέντης του·
τὸν διέταξε δηλαδὴ ν' ἀπειλθῇ ὡς πρόδρομος εἰς τὴν
ἐξοχὴν τῆς Κυρίας Μελλᾶ, καὶ νὰ κατασκοπεύσῃ ἂν
τὸ ὄραμα δύναται ν' ἀρχίσῃ ἀκινδύνως.

Ἐνδεδυμένος λοιπὸν ὁ Βαλεντίνος ὡς ὑπρέτης εὐ-
γενοῦς εἰκίας, ἀπῆλθεν εἰς Τουλῶνα, ὅπου λαβὼν
λέμβον, μετεβιβάσθη εἰς τὴν ἐξοχὴν τῆς Κ. Μελλᾶ,
ὀλίγον πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Προσποιθεὶς δὲ
τὸ μέρος του μετὰ πολλῆς ἐπιδεξιότητος, ἀνήγγειλεν
εἰς τὰς δύο κυρίας ὅτι Ἀλβέρτος ὁ Κεβριάνος εἶχε
φθάσει ἐκ τοῦ Εὐέλπιδος ἀκρωτηρίου εἰς Νά· τὴν ἐπὶ
πλοίου ἰδιωτικῷ, διότι μὴ ἀντέγων εἰς τοὺς καμᾶ-
τους τῆς θαλασσοπλοίας, ἤναγκάσθη νὰ προαιτηθῇ πρὸ
τοῦ ὀριζήμενου καιροῦ, καὶ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὰς Ἰ·δίας,
ὡς ἀπλοῦς πολίτης, ἐλεύθερος τῆς στρατιωτικῆς ὑπη-

ρσείας, καὶ πρόθυμος ν' ἀποκαταστήθῃ ὅπου δήποτε ἤθελον αἱ Κυρίαι.

Ἐπὶ τῆς συνδιαλέξεως δὲ ταύτης ὁ Προγέρος ἵστατο εἰς τὸ δῶμα, ἑτοιμος νὰ πηδήσῃ εἰς τὴν παιδιάδα καὶ νὰ φύγῃ, ἀν' εἶλεπε τὸ πρόσωπον τῶν Κυριῶν ἐλέγχον τὴν ἐλαχίστην διτπιστίαν. Ἀλλ' ἡ περίττασις δὲν παρουσιάσθη ποσῶς, διότι ἡ Κ. Μελλὰ ἦτον ἀγαθὴ κυρία, τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς τὴς διαβιώσασα ἐν πατριαρχικῇ διαίτῃ τῶν ἐρήμων τοῦ νέου κόσμου. Ἐπίστευσε λοιπὸν ἀνυπόπτως ὅτι τῇ εἶπεν ὁ πρόδρομος τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ της, καὶ ἐν τῇ μέθῃ τῆς χαρᾶς της ἐνηγκαλίσθη περιπαθῶς τὴν κόρην της, πλήρῃ συγκινήσεως εἰς τὴν ιδέαν τοῦ προσεχὸς γάμου της.

Τὴν δ' ἐπαύριον, κατὰ τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν κρότος τροχῶν καὶ κρούσις μᾶστιγος ταχυδρομικῆς ἀνήγγειλον τὴν ἀφ' ἧν ἀλάξῃς εἰς τὴν δεινδροστοιχίαν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸν οἶκον.

— Ὁ Κύριος Κεθριάνος εἶναι, ὁ κύριός μου. Γνωρίζω τὴν ἀμαξίαν του.

Νεκνίας μέλαιναν ἐνδεδυμένος στολὴν, καὶ μορφὴν ἔχων δακρυριμένην, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ ὠχήματος εἰς τὸ δῶμα, καὶ ὡς ἀποπνεγόμενος ὑπὸ τῆς χαρᾶς, ἐρρίφθη εἰς τὴν χεῖρα τῆς Κ. Μελλὰ, καὶ τὴν κατεφίλει. Τότον δ' ἐντελὼς ἦτον ὁ Καρδάν μετρημισμένος, ὥστε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ αὐτὸς ὁ Προγέρος ἐφοβήθη, διότι δὲν τὸν ἐγνώρισεν.

Ὁ κακοῦργος ἐκλινεν ἔπειτα ἐμπρὸς τῆς Ἄννης, καὶ τῇ εἶπε ταύτην τὴν ἐπὶ δεκατέσσαρας ταχυδρομικὰς ὥρας προπαρκασκευασθεῖσαν φράσιν.

— Εὐλογῶ τὴν μνήμην τοῦ πατρός σας, τοῦ γενναίου ἀνδρός ὅστις μ' ἐξελέξατο γαμβρόν του. Ἀλλ' εὐδαίμων λογίζομαι, κυρία, δυνάμενος νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι, καὶ ἂν περιῆλθεν τὸν κόσμον, εἴθε ἡ μόνη ἢν ἤθελον ἐκλέξει ὡς σύντροφον τῆς ζωῆς μου.

Τὰς λέξεις δὲ ταύτας διεδέχθη μακρὰ σιωπὴ, ἥτις ἔπεται πάντοτε μετὰ τὰς σφοδρὰς συγκινήσεις. Ἀφ' οὗ δ' εἰς τὰς θλιβερὰς ἀναμνήσεις ἀπεδόθη ἡ ἀνήκουσα σιωπηλὴ θλίψις, ἡ συνδιάλεξις κατ' ὀλίγων ἐγένετο εὐθυμότερα καὶ ζωηρότερα, μάλιστα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ γεύματος. Ὁ Καρδάν ἐδείχθη ἀγωγῆς ἀρίστης, ὁμιλήσας καθ' ὅλον τὸ διάστημα περὶ παντὸς ἄλλου πράγματος ἢ περὶ τοῦ γάμου του. Διηγῆθη ἐμπεριστατωμένως τὴν περιήγησίν του, ἣν εἶχε μάθει τὴν προτεραίαν ἐπὶ τοῦ χάρτου τῶν δύο ἡμισφαιρίων, καὶ ἐνέπλεξεν εἰς τὴν διήγησίν του ὅλους τοὺς ναυτικούς ὅρους, οὓς εἶχεν εὑρεῖ εἰς εἰδικὰ βιβλία. Τέλος δὲ μετ' ἡθους καὶ φωνῆς μεγαλυχολικῆς, εἶπέ

— Περιῆλθα πανταχισχιλίων ὥρων τόπον, ἐπεσκέρθην τὰ πέντε μέρη τοῦ κόσμου, εἶδα ὅλους τοὺς λαούς, καὶ ἀνεγνώρισα διὰ τῆς πολιτικῆς πείρας, ἣν τοιαύτη ὁδοιπορία δίδει καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους, ἀνεγνώρισα ὅτι ἡ εὐδαιμονία, ἂν ὑπάρχῃ, εὐρίσκεται μόνον ἐν τῷ κόλπῳ τῶν καθηκόντων τῆς οἰκογενείας μακρὰν τῆς τύρδεως, καὶ μεταξὺ τῶν οἰκείων καὶ φίλων.

Ἡ Κυρία Μελλὰ ἐσφριγξε τὰς χεῖρας τοῦ Καρδά-

νος, καὶ διὰ τῶν σχημάτων τῆς ἀπεδείκνυε ποίαν χαρὰν ἠσθάνετο ἀκούουσα τὸν γαμβρόν της ἐκφράζοντα τοιαῦτα αἰσθήματα.

Ἔστρεψε δὲ μέχρι τέλους ὁ Καρδάν οὕτως ἐπίδειξίως τὸν λόγον, ὥστε κατώρθωσε τὴν μέλλουσαν πενθεράν του ν' ἀπορκσίσῃ πρᾶγμα σπουδαιότατον δι' αὐτὸν. Διηγῆθη ὅτι νέοι αξιωματικοὶ ἐν Νάντῃ, οἱ ἀρχαῖοί τοῦ σύντροφοι, τὸν προσέβαλον, ὀνομάσαντες τὴν παραιτίαν του λαιποταξίαν, ὥστε τοῦτο ἐγένεν ἀφορμὴ προκλήσεως.

— Ὅτι δὲν φοβούμαι τὰς μονομαχίας, ἐπρόσθεν, εἶναι γνωστὸν. Ἀλλὰ λυπερόν εἶναι νὰ μονομαχήω μετ' ἀρχαίων μου φίλων, διότι ἀδίκως ἐξευράσθησαν περὶ τῆς παραιτήσεώς μου. Προτιμῶ νὰ τοῖς ἀρῇσω κερὸν νὰ σκεφθῶτι περὶ τῶν τρόπων των. Ὅταν ὁ ἀρχηγός μου, ὅστις μὲ γνωρίζει, ἐπιστρέψῃ εἰς ἓνα τῶν λιμένων τῆς Γαλλίας, θέλω μὲ δικαιολογήσει ἐκεῖνος. Διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ μὴ φανῶ εἰς Τουλῶνα, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς δυσμεσεύσεις, αἵτινες δύνανται σπουδαίας καὶ θλιβερὰς νὰ ἔχωσι συνεπείας. Ἄν ἡ πενθερά μου συγκατανεύῃ εἰς τοῦτο, δυνάμεθα νὰ περιοδεύσωμεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἢ τὴν Ἰταλίαν, ἢ ὅπου θελήτε· καὶ ὅταν ἐπιστρέψωμεν εἰς Γαλλίαν, οἱ συντροφοί μου θέλουσιν ἂν τούτοις ἐπανέλθαι ἐξ Ἰνδιῶν καὶ δικαιολογήσει τὴν διαγωγὴν μου· οἱ δ' ἐν Τουλῶνι ἄδικοι φίλοι μου, θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ μοὶ ζητήσωσι συγγνώμην.

Εἶπε δὲ ταῦτα τοσοῦτον ἀφελῶς καὶ τοσοῦτον φυσικῶς, ὥστε οἱ ἐπιτηδειότεροι ἤθελον ἀπατηθῇ. Ἡ ἀγαθὴ καὶ ἄκκος Κ. Μελλὰ τοσοῦτον ἐτρόμαξε, διὰ τὴν κόρην της μάλιστα, εἰς τὴν ιδέαν τῶν εἰδῶν τούτων, ὥστε ἐπρότεινε πρώτη νὰ ἐγκαταλείψῃ πόλιν ἐν ἣ τασαύτας σχέσεις εἶχεν ὁ γαμβρός της, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ ἀπαντήσῃ ἓνα ἐχθρόν ἢ μίαν ἀδίκον μονομαχίαν. Καὶ αὕτῃ ἡ ἀγροικία εἰς ἣν κατώκουν, δὲν τῇ ἐφαίνετο ἐγγύς οἱ κανὴ κατὰ τῶν μπτρικῶν φόβων της, διότι ὅλαι αἱ πέριξ ἐπαύλεις κατοκοῦντο ὑπὸ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, αἵτινες συνεχῶς ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλας κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας.

Ὁ Καρδάν οὐδεμίαν ἐδείξε σπουδὴν ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὰ περίχωρα τῆς Τουλῶνος, ἀλλ' ἡ θαυμασίως προσποιομένη αὕτη ἀδιαφορία ἐπῆύξησε μόνον τοὺς φόβους τῆς Κυρίας Μελλὰ, ἥτις ἐνόμισεν ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ βιάσῃ τὸν γαμβρόν της νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ὁδοιπορίαν. Ἐπειτα δὲ, λαβοῦσα κατὰ μέρος τὸν κακοῦργον, καὶ δεικνύουσα πρὸς αὐτὸν τὴν Ἄνναν,

— Εἶναι πολλὰ δειλὴ, τῇ εἶπε· δὲν τολμᾷ νὰ σᾶς ἰδῇ κατὰ πρόσωπον. Πρέπει νὰ συνοδοιπορήσῃτε ὀλίγον διὰ νὰ ἐνθάρρυνθῇ. Οὐδὲν ὀριμαίνει τὰς σχέσεις ὡς αἱ ὁδοιπορίαι, καὶ ἐνὸς μηνὸς συνοδοιποροῖ εἰσὶν ἡδὴ ἀρχαῖοι φίλοι. Εἴμεθα ἀμφοτέροι ἀνεξάρτητοι ἀφ' ὅλον τὸν κόσμον. Δὲν εἶναι ἀληθές; Δύνανται νὰ νυμφευθῇς τὴν κόρην μου εἰς τὴν Ἰταλίαν ἢ τὴν Ἰσπανίαν, ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ πανταχοῦ. Δοῖ-
πὸν ἂς ἀποφασίσωμεν καὶ ἂς κινήσωμεν.

Ὁ δὲ Καρδάν ἐκλινεν ὡς ἄνθρωπος ἀναγκασθεὶς νὰ ἐνδώσῃ, καὶ εἶπε·

— Δὲν θέλω ν' ἀρνηθῶ εἰς τὴν πενθεράν μου τὴν πρώτην χάριν ἣν μοι ζητεῖ. Ἀς ἀναχωρήσωμεν.

Διέταξαν λοιπὸν τὰ τῆς ὁδοιπορίας ἡ Κ. Μελλὰ καὶ ὁ Καρδάν, καὶ ἐπεφάσισαν ὥστε ὁ Προγέρος, ὁ ὑποτιθεμένος ὑπηρέτης, νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἀγροικίαν, ὅπως ἐπιμελήται τὰ σκεύη καὶ τὰς λοιπὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις, καὶ νὰ τῷ δώθῃ ποσότης τῆς δι' ὅλας τὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους δαπάνας.

Τὴν δ' ἐπαύριον ἀπὸ πρωῒας ἀπῆλθον διὰ ταχυδρομικῆς ἀμάξης εἰς Μασσαλίαν, ἡ Κυρία Μελλὰ, μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ τοῦ κακούργου, ὅστις ἐπρωμηθεύθη διαδοκμήριον διὰ τὴν Ἰσπανίαν, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας κατέλυσε μετὰ τῶν δύο θυμάτων του εἰς ἓν τῶν ὠραιότερων ξενοδοχείων τῆς Βαρκελόνης.

Σπικνίως ἀναφέρουσι τὰ χρονικά τοῦ ἐγκλήματος συμπτώσεις παραδοξοτέρας. Ἀλλ' ἂν δὲν ἦσαν παράδοξοι δὲν θὰ τὰς διηγούμεθα.

Περίπου δύο ἐβδομάδας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Κ. Μελλὰ, ὁ νέος Ἀλβέρτος ὁ Κεβριάνος ἀπέβαινεν εἰς τῆς Τουλώνης τὴν προκυμαίαν, ἐμπρὸς τοῦ δημαρχείου, καὶ πρὶν καὶ ἀλλάξῃ τὰ ὁδοιπορικά του ἐνδύματα, ἐτρεξε νὰ ζητήσῃ τὴν Κ. Μελλὰν. Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἔμαθε τὴν ἀγροικίαν τῆς, καὶ ἀμέσως ὁ ἀξιωματικὸς ἐμίσθωσε τὸν πρῶτον ἵππον καὶ ἐτρεξεν ἕως ἐκεῖ ἀπὸ ρυτῆρος.

Ἀπαξ μόνον δύναται νὰ συμβῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας ὅπως αὐτοσχεδιάσῃ πολυτάλαντον γάμον, νὰ φθίσῃ, νὰ ἰδῇ τὸν οἶκον ὃν κατοικεῖ ἡ ἄγνωστος νέα ἥν ἤδη λατρεύει. Ἀλλ' ὅταν συμβῇ, νομίζω εἶναι ὑπὲρ τι καὶ ἄλλο εὐάρεστον. Ὁ Ἀλβέρτος ἐπομένως ἐσκίρτησεν ὅταν εἶδε τὴν Ἰταλικὴν ἀναδενδράδα, ἥτις παρετείνετο ἐμπρὸς τῆς οἰκίας, καὶ ὅταν διὰ τῶν φύλλων τῆς εἶδε γυναικίαις κόμας καὶ γυναικεῖα λευκὰ φορέματα. Ἐκεῖ ἦτον ἡ μέλλουσα οἰκογένεια, ἡ εὐτυχία, ὁ πλοῦτος, ὅλον τὸ μέλλον του. Ἀφίππευσε λοιπὸν, ἡ μάλλον ἐβρίσθη ἀπὸ τὸν ἵππον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δενδρεστοχίας ἐν μεγίστῃ παραχῇ, καὶ ἅμα φθὰς εἰς τὸ δῶμα, ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς Κ. Μελλὰ, καὶ τὸ ἐδικόν του. Τινὲς κυρίαὶ καὶ τινες κύριοι καθήμενοι εἰς τὸ δῶμα, ἠγέρθησαν ἅμα ἤκουσαν τὴν κραυγὴν τοῦ ξένου, καὶ τὰ ἐκθαμβὰ αὐτῶν βλέμματα ἐφαίνοντο ἐρωτῶντά τον τί ζητεῖ, διότι οὐδεὶς τὸν ἐγνώριζε.

Ἐκπεπληγμένος δὲ καὶ αὐτὸς διὰ τὴν παράδοξον ταύτην ὑποδοχὴν, ἐνόμισεν ὅτι ἠπατήθη ἐλθὼν εἰς τὴν ἐπαυλιν ταύτην, καὶ ἐζήτησε συγγνώμην, εἰπὼν,

— Σὰς ζητῶ συγχώρησιν, κυρία, ὅτι κατὰ λάθος ἦλθα ἐδῶ. Δὲν εἶναι παράδοξον. Τόσαι ὑπάρχουσιν ἀγροικίαι εἰς αὐτὴν τὴν πεδιάδα, ἥτις οὔτε ὁδὸς ἔχει, οὔτε ἀριθμούς, ὥστε ἐξελαβὰ αὐτὴν ἀντὶ ἄλλης. Καὶ ὅμως εἶχον λάβει τόσον ἀκριβεῖς ὁδηγίας!

Κυρία ἡλικίας ὠρίμου ἀπεκρίθη τότε πρὸς τὸν ἀξιοματικόν.

— Ἰσως δὲν ἠπατήθητε, Κύριε. Πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος μόνον κατοικοῦμεν τὴν ἐπαυλιν ταύτην, καὶ πρὸ ἡμῶν τὴν κατοικεῖ τῷ ὄντι ἡ Κυρία Μελλὰ. Οἱ

χωρικοὶ μᾶς τὸ εἶπον, καὶ ἡμπορεῖτε νὰ τὸ ἀκούσῃτε καὶ παρ' αὐτῶν.

— Ἡ Κυρία Μελλὰ ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν; ἠρώτησεν ὁ Ἀλβέρτος, ὑποπτεύων ἤδη τι ἀπευκταῖον.

— Ὅχι, κύριε, ἀνεχώρησε διὰ ταχυδρομικῆς ἀμάξης μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ τοῦ γαμβροῦ τῆς.

— Μετὰ τοῦ γαμβροῦ τῆς! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλβέρτος, καὶ ἡ φωνὴ του εἶχε τι ἀλλόκοτον.

— Ναί, τοῦ γαμβροῦ τῆς, ἡ καὶ τοῦ νέου ὅστις πρόκειται νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην τῆς Ἀνναν.

Τότε ὁ Ἀλβέρτος ἐπεκαλίσθη ὅλην τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ δύναμιν, καὶ αἰσχυνόμενος ὅτι ἐξέθετε πρὸς ξένους τὰς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς του, ἐπροσπάθησε νὰ καταστήσῃ ἥρεμον τὸ πρόσωπον, τὴν φωνὴν καὶ τὸν τρόπον του, καὶ εἶπε·

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, κυρία, ἂν διὰ τῶν ἐρωτήσεων μου σὰς φαίνομαι ἀδιάκριτος. Ἀλλὰ σὰς παρακαλῶ. Ἡκούσατε ἴσως τὸ ὄνομα τοῦ γαμβροῦ τούτου, αὐτοῦ ὅστις μέλλει νὰ νυμφευθῇ τὴν Κ. Ἀνναν Μελλὰ;

— Ὡ! εἶναι γνωστότατον τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. Αἱ ὑπηρέτριαι πολλάκις τὸ εἶπαν εἰς τοὺς χωρικοὺς. Ἡ Κυρία Ἀννα νυμφεύεται τὸν κύριον Ἀλβέρτον Κεβριάνον.

— Τοῦτο ἤξευρον καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ ἀληθὲς Ἀλβέρτος.

— Βλέπετε λοιπὸν, Κύριε, ὅτι καλῶς γνωρίζομεν. Ὡς τώρα πρέπει νὰ ἐνυμφεῖθῃ.

— Νὰ ἐνυμφεῖθῃ τὸν Κ. Κεβριάνον; ἀνέκραξεν ὁ νέος μετὰ φωνῆς τραμερᾶς, εἰς ἣν ἐσκίρτησαν πάντες οἱ περιεστώμενοι.

Ὅλοι δὲ αἱ κεφαλαὶ ἐνευσαν καταρκτικῶς.

— Τὸν Κ. Κεβριάνον; ἐπανέλαβεν ὁ δυστυχὲς Ἀλβέρτος, μετὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου ἀπελπισίας. Ἀλλὰ, βλέπετε, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Εἰς εἰμὶ ὁ Ἀλβέρτος ὁ Κεβριάνος· ἐγὼ μέλλω νὰ νυμφευθῶ τὴν Κυρίαν Ἀνναν Μελλὰ. Καταχθόνιον μυστήριον κρύπτεται ἐνταῦθα! Ἐγκλημά τι μέγα συνέζη! Τί ἀπαίσιος ἀνακάλυψις!

Καὶ ἐκάθησε βρέως εἰς τὴν ἐδραν τοῦ δώματος, ἀπομάττων τὸν ψυχρὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του.

Ἀλλ' ὑπὸ νέου βρασμοῦ ὀργῆς οἰσθηλατῆς, ἀνεπήδησε πάλιν, ἐνόησε δὲ ὅτι εἶχεν ἀνάγκην ὅλης τῆς περινοίας του, ὅλης τῆς ἀταραξίας, ἥτις εἶναι ἐν τῶν προσόντων τοῦ ναυτικοῦ ἀνδρός, ὅλης τῆς ἡρεμίας τοῦ πνεύματος ἥτις πρέπει εἰς τὸν ἀνδρικὸν χαρακτῆρα, ὅπως ἀνακαλύψῃ καὶ τιμωρήσῃ τὸ φοβερόν, τὸ ἀνῆκουστον ἐγκλημα, ὃ εἶχεν ἀρχίσαι νὰ διωρᾷ. Ἀπεχαρέτησε λοιπὸν τοὺς κατοίκους τῆς ἀγροικίας, ζητῶν συγχώρησιν ὅτι συνετάραξε τὴν ἡσυχίαν των, καὶ ἐτρεξε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τῶν χωρικῶν. Μαθὼν δὲ παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν καὶ τὴν διεύθυνσιν καθ' ἣν ἀνεχώρησαν αἱ Κυρίαὶ Μελλὰ, χωρὶς οὐδὲ στιγμὴν νὰ χρονοτριβήσῃ, ὤρμησεν εἰς δίωξιν τοῦ ἀρπαγος.

Ἐν Μασσαλίᾳ περιῆλθεν ὅλα τὰ λαμπρότερα τῶν ξενοδοχείων. Ἐνὸς δ' αὐτῶν ὁ διακίτοχος ἀναγνωρί-

σας κατὰ τὴν περιγραφὴν τὰς δύο κυρίας καὶ τὸν συνοδεύοντα αὐτάς, τῷ εἶπεν ὅτι οἱ ὁδοιπόροι οὗτοι περὶ ὧν φαίνεται πολυπραγμονῶν, κατέλυσαν ἐπὶ δύο ἡμέρας παρ' αὐτῷ, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆλθον διὰ θαλάσσης εἰς Βαρκελώνην. Μετὰ ταῦτα δὲ τῷ ἐγνωστοποίησε τὸν τραπεζίτην παρ' ᾧ εἶχε προμηθευθῇ χρήματα ὁ ψευδοαλβέρτος, παρουσιάσας αὐτῷ ἐπιτροπικὸν τῆς πανθεράς του, καὶ ζητήσας πίστωσιν δεκαπέντε χιλιάδων φράγκων. Ἐδραμε λοιπὸν ὁ Ἀλβέρτος εἰς τοῦ τραπεζίτου καὶ εἰς τοῦ συμβουλευτοῦ σου, καὶ οὐ μόνον ἐπληροφορήθη περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὅσα ὁ ξενοδόχος τῷ εἶχεν εἰπεῖ, ἀλλὰ προσέτι εἶδεν ἐκεῖ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπογραφὴν, καὶ ἡ ἀπομίμνησις ἦτον τόσον ἐπιδεξία, ὥστε ἀμέσως ἐννόησεν ὁ νέος ὅτι κακοῦργός τις πλαστογράφος ἦτον ὁ πάντα ταῦτα διενεργήσας. Ἐσπευσε λοιπὸν ἀνυπερβίτως εἰς Τουλώνα, καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀστυνόμον τῆς πόλεως, ὅστις τῷ εἶπε τὴν δραπετεύσιν τοῦ διγάρου καὶ πλαστογράφου Καρδάνος, καὶ τῷ διέγραψε τὰ χαρακτηριστὰ αὐτοῦ. Τὴν αὐτὴν δ' ἐσπέραν ἀνεχώρει ὁ Ἀλβέρτος εἰς Βαρκελώνην, μετὰ πολυτίμων καὶ ἄλλων πληροφοριῶν, καὶ μετ' ἐπιστολῆς συστατικῆς πρὸς τὸν πρόξενον τῆς Γαλλίας.

Ἐπιδύμει δὲ ὑπόπτερος εἰ δυνατόν νὰ εἶναι, διότι ἕκαστον λεπτὸν ἐδύνατο νὰ ἐπιφέρει ἀνεπανόρθωτα δυστυχήματα. Μιλις δ' ἀποβὰς εἰς Βαρκελώνην, ἔσπευσε εἰς τοῦ προξένου. Ἀλλ' ἡ ὥρα ἦτο ἤδη ἡ ἐννάτη τῆς ἐσπέρας, καὶ ὁ πρόξενος ἦτον εἰς τὸ θέατρον.

Ἀμέσως εἰς τὸ θέατρον ὁ Ἀλβέρτος, καὶ ἐρωτήσας ποῦ ἦτον τοῦ προξένου τὸ θεωρεῖον, εἰσῆλθε, καὶ συγγνώμην ἐξαιτησάμενος διὰ τὴν ἄκαιρόν του ἐπίσκεψιν, παρουσίασε τὴν συστατικὴν ἐπιστολὴν, ὅτις ἐξήγει τὸν λόγον τῆς ἐλεύσεώς του.

Ἀμέσως ὁ πρόξενος ἠγέρθη, καὶ παρεκάλεσε τὸν Ἀλβέρτον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ἐκτὸς τοῦ θεωρείου, ὅπου νὰ ὁμιλήσωσι χωρὶς οὐδεὶς νὰ τοὺς βλέπῃ καὶ νὰ τοὺς ἀκούῃ. Ἰδοὺ δὲ ἡ φοβερά ἐκθεσις ἦν ἤκουσεν ἀπὸ στόματος τοῦ προξένου.

— Ξένος, ἡλικίας ἀμφισόλου, παρουσιάσθη πρὸ τριῶν περίπου ἐβδομάδων εἰς τὴν εἰκίαν μου, ἀναγγελλθεὶς ὡς Ἀλβέρτος Καρδάνος, καὶ ἐρχόμενος, ὡς ἔλεγε, νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἰσπανίαν μετὰ τῆς μελλούσης πανθεράς καὶ μετὰ τῆς μνηστῆς του, καὶ μελετῶν νὰ νυμφευθῇ, ἅμα ἠθέλην ἐκπνεύσει τὸ πένθος του. Οἱ τρόποι τοῦ ἀνθρώπου τούτου μοὶ ἐφάνησαν παράδοξοι ἐπιτετηδευμένη εὐγένεια καὶ φρόσις περικομψος, ἀναμεμιγμένη μετὰ χυδαίων ἔξων καὶ ἐκφράσεων. Ἐπεδείκνυε συνήθως εἰς τοὺς τρόπους του ἡρεμίαν, ἣν ὅμως καταψεύδουσι νευρικά τινα σκιρτήματα παρ' αὐτῷ. Μοὶ εἶπεν ὅτι ἦλθε νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ, πρῶτον ὅπως μοὶ προσφέρῃ τὰ σεβάζματά του, ἔπειτα δὲ καὶ ὅπως μὲ συμβουλευθῇ περὶ τῶν τύπων οὓς εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ, νυμφευόμενος εἰς ἀλλοδαπήν. Τῷ ἔδωκα δὲ ὅσας μοὶ ἐζήτει πληροφορίας, καὶ ἔκτοτε τὸν εἶδα δις· ἰδοὺ, ἂν θέλητε νὰ τὸν ἰδῆτε ἀπὸψε, κάθηται εἰς ἓν θεωρεῖον ἀπέναντι τοῦ ἐδικνούμας μετὰ τῶν δύο κυριῶν. Παράδοξοι ἀκρι-

βείας εἰσὶ τὰ χαρακτηριστικά του, ὥς μοὶ τὸν διαγράφετε. Ἀλλ' ἡ κόμη δὲν ὁμοιάζει ἀντὶ ξανθῆς καὶ βραχείας, τὴν ἔχει μελανὴν καὶ μακράν. Ἀλλὰ πιθανῶς εἶναι τέχνησμά καὶ τοῦτο, κατ' εὐτυχίαν εὐέλεγκτον.

Τότε ὁ Ἀλβέρτος παρεκάλεσε τὸν πρόξενον νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ μείνῃ ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὸ θεωρεῖόν του, καὶ μετ' ὀλίγον ἐκάθητο εἰς τὴν σκοπιάν του.

Ἐκ δὲ πρώτης ὄψεως ἔκρινε τὴν ἡθικὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὅστις μὴ ὑποπτεύων ὅτι βλέμμα ἐταστικὸν ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτοῦ, ἔμενε κατηφὴς, ἀκίνητος, καὶ ξένος πρὸς τὸν ἐνθουσιώδη ἐκείνον κόσμον, ὅστις ἐχειροκρότει τότε μίαν Ἰταλικὴν διωδίαν. Μετὰ τὴν ἐνδεδυμένον φρέματα, εἰς τὴν χαλκόχρουν μορφὴν του ἐπιεχυμένην τὴν ὠχρότητα ἔχων, ἦτις εἶναι τὸ χρῶμα τοῦ καταδίκου, τὸ μέτωπον ταπεινῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς τείνων, καὶ τοὺς βύθωνας σπασμωδικῶς διαστέλλων, ὁμοιάζειν ὅν τι φύσεως ἀλλοτρία, εἰς οὐδὲν προσέχον ἀνθρώπινον, καὶ διασκαπτόμενον σχέδιόν τι, οὗ ὁ ἄδης ἦτον ὑποβλεύς. Πλησίον δ' αὐτοῦ, ζῶσα ἀντίθεσις, ἐθαλλεν ἡ νέα Ἄννα ἐν τῇ ἀφελείᾳ τῆς ἡλικίας, ὡς περιστέρα καθήμενη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κλάδου μετὰ τοῦ γυπὸς, καὶ ἀνίδεος τοῦ κινδύνου. Μετὰ τὴν πράξιν ταύτην ἠγέρθη ὁ Ἀλβέρτος, ἐχαιρέτησεν ελαφρῶς τὸν πρόξενον, ὡς λέγων ὅτι ἐμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ πλαστογράφου καὶ ἄρπαγος. Τὸν παρεκολούθησε δὲ μακρόθεν ὁ πρόξενος.

Ἐλθὼν δ' εἰς τὸ θεωρεῖον ἔκρουσε τρεῖς τὴν θύραν ἣτις ἠνεώχθη, καὶ ὁ Ἀλβέρτος μὲ φωνὴν καθαρὰν καὶ ἡρεμὴν ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Ἀλβέρτου τοῦ Καρδάνου.

— Ἐγὼ εἰμὶ, κύριε, εἶπεν ὁ Καρδάν.

— Ἐχω νὰ σᾶς εἰπῶ δύο λέξεις κατὰ μόνας, ἀπήντησεν ὁ Ἀλβέρτος.

Τότε ἠγέρθη ὁ Καρδάν, χωρὶς οὐδεμίαν ταραχὴν νὰ δεῖξῃ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν πάροδον.

— Μετὰ τοῦ Κυρίου Ἀλβέρτου τοῦ Καρδάνου λοιπὸν ὁμιλῶ; εἶπεν ὁ Ἀλβέρτος.

— Ἀναμειβόλως, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ κατάδικος μετὰ φωνῆς ἣν κατέστησε βραχνὴν ταραχὴν αἰφνηδίαν.

— Ἔσθε βεβαίως περὶ τούτου;

— Παράδοξος ἐρώτησις, εἶπεν ὁ Καρδάν μετὰ σοβαροῦ μειδιήματος.

Ὁ Ἀλβέρτος συνέλαβε τότε αἰφνης τὸν Καρδάναν ἀπὸ τὴν δασεῖαν κόμην του, καὶ ἡ ἐν χρῷ κεκαρμένη κεφαλὴ του καταδεδικασμένου δεσμοῦτος ἔμεινε γυμνή.

— Εἴται ληστὴς, δραπετὴς τοῦ ναυστάθμου τῆς Τουλώνης! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλβέρτος.

Ἀπὸ τοῦ Καρδάνος τὰ χεῖλη ἐξῆλθε τότε ὑπόκωφος μυκηθμός, καὶ οὖρων ὁ κακοῦργος ἐγγχειρίδιον ἀπὸ τὸν κόλπον του, ἠθέλησε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν τρομερὸν τούτον ξένον, πρὶν ἢ σκιρτῇ αὐτὴ λάβῃ καὶ ἄλλους μάρτυρας, ὅταν ὁ Ἀλβέρτος, ὅστις εἶχε προῖδε τὸ κίνημα τοῦτο, καὶ ἦν προπαρεσκευασμένος, ἤρπασεν ἐπιδεξίως τὸν δραπετὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ τοῦ λαιμοδέτου, καὶ τὸν ἐκόλλησεν εἰς τὸν τοῖ-

χον, επικαλούμενος μεγαλοφώνως βοήθειαν. Εἰς τὰς κρυφὰς δὲ ταύτας ἐδραμον πολλοὶ ἀπὸ τὰ πλησιέστερα θεωρεῖα, καὶ ἡ ἀστυνομία διεκράτησε τὸν Καρδᾶνα, κρατοῦντα ἔτι τὸ ἐγχειρίδιον. Ὁ δὲ Ἀλβέρτος, μὲ σιδηρὰν χεῖρα λαβὼν τὸ περιλαίμιον τοῦ φορέματός του καὶ τοῦ χιτῶνός του, ἔσχισε διὰ τοῦ αὐτοῦ βιαίου κινήματος ἀμφότερα, καὶ ἐγύμνωσε τοῦ καταδίκου τὸν ὦμον· καὶ ἐπὶ τοῦ δέματός του, τοῦ περικυμένου ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς Τουλῶνος, ἐράνησαν δύο γράμματα ἐγκεκαυτρησμένα. Φρίκας ἠγέρθη πανταχόθεν ψιθυρισμός. Ἀλλ' ὁ Ἀλβέρτος δὲν ἔμεινεν ἐκεῖ διηγουμένος εἰς τοὺς περιεργούς τὴν ἱστορίαν του, διότι τῷ ἔμενον ἄλλα μᾶλλον κατεπεύγοντα χρέη νὰ ἐκτελέσῃ.

Ἡ Κ. Μελλᾶ καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς ἤκουον μετὰ ταπεινῆς τοὺς παραδοξούς, καὶ ὑπόπτους κριτοὺς οὔτινες ἐντήλουν εἰς τὴν πάροδον. Δὲν ἐτόλμησαν ὅμως νὰ ἐξέλθωσιν ἐν μέσῳ τοῦ πληθοῦς ἐκείνου τῶν περιεργῶν, τοῦ πανταχόθεν συρρέοντος. Αἶφνης ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίης, συνοδευόμενος ὑπὸ ξενου τινος, φέροντος στολὴν αξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ θεωρεῖον καὶ εἶπε πρὸς τὰς κυρίας.

— Σὲς παρακαλῶ, Κυρία, νὰ δεχθῆτε τὸν βραχίονά μου, καὶ νὰ μὲ συνοδεύσητε εἰς τὴν οἰκίαν μου, δηλ. εἰς τὴν οἰκίαν σας, διότι τὸ προξενεῖον εἶναι οἰκία ὄλων τῶν Γάλλων.

Ἡ μεγάλη συγκίνησις ἦν αἱ κυρίαὶ ἡσθάνθησαν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, δὲν ταῖς ἀφῆκε καιρὸν νὰ ζητήσωσιν ἐξηγήσεις, καὶ ἀμέσως ἠκολούθησαν τὸν πρόξενον· καὶ αὐτὸς μὲν ἔδωκε τὸν βραχίονα εἰς τὴν Ἄνναν, ὁ δὲ Ἀλβέρτος εἰς τὴν Κ. Μελλᾶ.

Εἰς τὴν λάμψιν τῶν πολυελκίων οὔτινες φωτίζουσι λαμπρῶς τὰς παρόδους τοῦ θεάτρου, διακρίνεται, ὡς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἄνθρωπος πελιδνὸς τὴν ὕψιν, φαλακρὸς, καὶ ἔχων τὸν ὦμον γυμνόν, παρὰ-συρόμενος δ' ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, καὶ συριζόμενος ὑπὸ τοῦ ὄχλου.

— Φεῦ! τί βλέπω! εἶπεν ἡ Κυρία Μελλᾶ. Ὁ Ἀλβέρτος εἶναι.

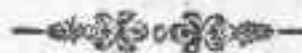
— Ὅχι, κυρία, εἶπεν ὁ πρόξενος· ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος δὲν εἶναι ὁ Ἀλβέρτος ὁ Κεδριάνος· εἶναι κακούργος, ἐπινοήσας ἀποτρόπαιον ἐγκλημα ἐναντίον σας καὶ ἐναντίον τῆς κυρίας θυγατρὸς σας. Εἶναι κστάδικος δολοφονίας ἀπὸ τὸ ναυπηγεῖον τῆς Τουλῶνος, καὶ φέρον εἰς τὸν ὦμον του τὰ γράμματα Τ. Φ. ὡς δύνασθε νὰ τὸ ἰδῆτε, ἂν τὸ πλῆθος μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πλησιάσωμεν εἰς αὐτόν.

Ἡ κυρία Μελλᾶ ἔμεινεν ὡς κεραυνόβλητος, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐξέλιπεν, ὥστε δὲν ἠμπόρισε νὰ ἀποκριθῇ.

Μόλις δ' ἀφ' οὗ ἐφθασαν εἰς τὴν προξενικὴν οἰκίαν, ἐκεῖ ἐδόθησαν αἱ ἐκατέρωθεν παράδοχοι ἐξηγήσεις, αἵτινες ἐπέφερον τέλος τὴν φυσικὴν καὶ νόμιμον λύσιν αὐτοῦ τοῦ δράματος. Ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ πλαστογράφου κλαπέντα δικαιώματα ἀπεδόθησαν εἰς τὸν ἀληθῆ Ἀλβέρτον Κεδριάνον.

Αἱ παντοῖαι καὶ βαθεῖαι συγκινήσεις τῆς ἐσπέρας ταύτης δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὰς δύο κυρίας νὰ δεχθῶσι τὸν Ἀλβέρτον ἀξίως. Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἀ-

νεξάντλητοι ἦσαν οἱ ἔπαινοι τῆς Κ. Μελλᾶ καὶ τῆς θυγατρὸς τῆς ὑπὲρ τοῦ νέου καὶ ὠραίου σωτῆρός των, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ προξένου ἀπεφασίσθη νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος τῆς Ἄννης καὶ τοῦ Ἀλβέρτου εἰς τὴν πρωτεύουσάν ἐκκλησίαν τῆς Τουλῶνος, καὶ νὰ παρακληθῇ ὁ ναύαρχος νὰ υπογράψῃ τὸ συμβόλαιον.

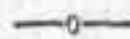
ΠΕΡΙ

ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

ΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. (*)

(Ἐκ τοῦ Χαρικλέους τοῦ Βεκκέρου).

Ἐπιχειρῶν διὰ τῆς συναφῆς ὄλων τῶν εἰς τὰ συγγράμματα τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος σποράδην εὐρισκομένων εἰδήσεων καὶ σημειώσεων νὰ δώσω ἀκριβῆ τινα ἰδέαν τοῦ ἰδιαιτέρου τρόπου, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ ἀνατροφή τῆς ἐλευθέρας Ἑλληνικῆς νεολαίας, καὶ οὕτω νὰ παραστήσω ὅσον τὸ δυνατόν λεπτομερεῖν εἰκόνα τοῦ ἀρχομένου καὶ κατὰ μικρὸν εὐρυνόμενου κύκλου τῆς ἐκάστοτε ἐπὶ τὰ πρόσω προβαίνουσας ζωῆς, δὲν θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς ὅσα ἀποβλέπουν τὴν πνευματικὴν διάπλασιν καὶ τὴν ἀνατροφήν καθ' ὑψηλοτέραν σημασίαν τῆς λέξεως, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ πραγματευθῶ περὶ πάσης ἐν γένει τῆς φροντίδος, τὴν ὁποίαν κατέβαλλέ τις διὰ τὴν σωματικὴν θεραπείαν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, διὰ τὰς πρώτας παιδικὰς ἐνασχολήσεις, διὰ τὴν παιδείαν αὐτοῦ εἰς τὰ ἥθη καὶ τὴν εὐτυχισμένην, καὶ κατὰ τὰ παραμικρότατα ἀκόμη. Καὶ δὲν νομίζω παντάπασιν ἀξιοκατάκριτον τὸ νὰ διατρέψω πολὺ εἰς τὸν παιδικὸν θάλαμον, εἰς τὰ παίγνια τῶν μικρῶν, ἢ εἰς τὰ ἄσπρα καὶ παραμύθια τῶν τιτθῶν καὶ τῶν θεραπειῶν Ἀρεῦ τοῦ οἰκιακοῦ βίου μόνον τὴν παράστασιν ἐξέλεξα ὡς θέμα τῆς πραγματείας μου, πῶς ἠδυνάμην τὴν οἰκιακὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν νὰ θεωρήσω ὀλιγωτέρου λόγου ἀξίαν, παρὰ τὴν εἰς τὰ γυμνάσια καὶ τὰ τῶν γραμματικῶν σχολεῖα ἐκπαίδευσιν;

Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὴν ἐννοίαν ἡ ἀνατροφή, ΠΑΙΔΕΙΑ παρ' Ἑλλήσιν, ἀρχίζει ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς

(*) Μικρὸν μέρος τῆς πραγματείας ταύτης ἐτυπώθη ἄνευ τῆς ἀδείας μου εἰς τὸ ΙΔ'. Τεύχος τῆς Μνημοσύνης.

Σήμερον δὲ, ἐπιθεωρήσας τὴν πραγματείαν ὅλην, καὶ ἐπενεγκὼν πολλὰς διορθώσεις καὶ προσθαφαιρέσεις, τὴν δημοσιεύω διὰ τῆς Ν. Πανδώρας.